

Tekst: Luc. 10,17-20

Lezen: Luc.10,1-16

Zingen: Ps. 145,5

Ld. 78,1.2 (*'s morgens na de wet*)

Gz.167,2.3

Ps. 98,2.4 (*resp. halverwege en na de preek*)

Gz.179b (*middagdienst*)

Ld.300,1.5.6

Nieuwe ouderlingen en nieuwe diakenen. **(1)** Wat mag je van hen verwachten? Een logische vraag. Toch? Maar ik ben ervan overtuigd dat er andere vraag is, die belangrijker is: wat verwacht de Heer van hen?

Bij die vraag wil ik vanmorgen stilstaan. Want als dat niet de eerst vraag is, gebeuren er rare dingen. Aan de kant van de ouderlingen en de diakenen en ook aan de kant van de gemeente. Wat *wij* belangrijk vinden of wat *zij* belangrijk vinden, dat kan iets heel anders zijn dan wat de Heer belangrijk vindt.

Daar kan deze geschiedenis bij helpen: om daar oog voor te krijgen. De leerlingen van Jezus zijn laaiend enthousiast over alle dingen die ze bereikt hebben. En zij zijn op dat moment de ambtsdragers: want zij zijn er door Jezus op uit gestuurd. Met een opdracht. Maar Jezus houdt hen voor dat ze een andere kant op moeten kijken. En dat andere dingen voorop moeten staan. **(2)**

Nou waren die leerlingen van Jezus heel gewone mensen. Dus de kans is groot dat het bij ons net zo is. En dat wij ook bijgestuurd moeten worden: in onze verwachtingen en in de dingen die we belangrijk vinden.

Maar eerst over de leerlingen van Jezus. Als je hoort wat ze aan Jezus vertellen: dat is nogal wat! Want ze vertellen hoe de satan teruggedrongen wordt en dat de invloed van boze geesten afneemt. Het koninkrijk van God wordt zichtbaar! Wauw...**(3)**

Maar het lijkt wel, alsof Jezus daar heel anders over denkt. Want hij zegt: “Wees niet blij, omdat de geesten zich aan jullie onderwerpen.” Wat nou? *Niet* blij zijn? Ik weet wel, hij gaat nog verder. En dan komt iets anders, waar je wel blij mee kunt zijn. Maar toch: deze woorden blijven haken: niet blij zijn dat de macht van de satan minder wordt... Hoe kan dat? Waarom zegt hij dat?

Misschien kan ik dat het beste duidelijk maken met een voorbeeld. Jezus zegt in vers 18: “Ik zag de satan als een lichtflits uit de hemel vallen.” Als een lichtflits: als een bliksem. Nou, stel je voor wat er gebeurt: het onweert, de bliksem slaat in en een huis staat in brand. **(4)** Dat is natuurlijk niet zo best. Maar het kan nog erger. Want je zult daar maar in zitten, in zo’n brandend huis. Hoe kom je eruit? En dan ook nog de geluiden van het onweer om je heen. Maar gelukkig, daar komt de brandweer. En het lukt ze om het vuur te blussen. Opluchting! Blijdschap! Ook de brandweermannen zijn helemaal enthousiast. **(5)** En ze gaan naar de commandant: “Commandant, het is gelukt! We zijn de brand meester! Zelfs op die plekken waar we moeilijk bij konden komen!”

Logisch dat ze dat dan zeggen. Want een brand bestrijden, dat is hard werken. Maar zijn we dan intussen niet iets vergeten? Want hoe zit het nou eigenlijk met de mensen? Je kunt de brand wel geblust hebben, maar als er bij de brand nou mensen omgekomen zijn? Wat dan? Of als er misschien zelfs brandweermannen omgekomen zijn? Want ook dat komt voor. Wat dan? Dan kun je blij zijn dat de brand geblust is, maar de mensen zijn belangrijker. Daar gaat het vooral om: dat de mensen uit het vuur gered worden. **(6)**

Nou, houd dat beeld maar in gedachten bij deze woorden van Jezus. Van daaruit wil ik

eerst iets zeggen over het blussen van de brand.

Jezus heeft het over een bliksem die hij uit de hemel zag vallen. Een heel treffend beeld voor de satan en waar de satan mee bezig is. (7)

En dan gaat het op hier niet over een bepaald moment of over een bepaalde gebeurtenis die Jezus gezien heeft. Hij vertelt met deze woorden iets over de *oorsprong* van de duivel en hoe de duivel zijn oorsprong ontrouw geworden is.

De hemel. Dat is de oorsprong van de satan. Dat is duidelijk: *hij komt uit de hemel*. Maar hij komt niet als een engel van het licht – om de mensen te laten leven in de warme zon van Gods liefde. Hij keert alles om. Hij gebruikt het licht als een wapen. *Hij komt als een bliksemflits* – om de mensenwereld in brand te zetten; om de mensen te laten leven in ellende en angst en onzekerheid.

Met deze woorden laat Jezus zien, wat er in de wereld aan de hand is. En hoe het komt dat er zoveel ellende is en zoveel verdriet: ziekte, oorlog, honger, ruzie. Het komt omdat de satan en zijn boze geesten alles in het werk stellen om de wereld van God naar de vernieling te helpen en de mensen ongelukkig te maken. Het mooie huis dat God in het begin van de geschiedenis gemaakt heeft – het was een prachtig huis om in te wonen. Maar de satan heeft het in brand gezet. En daarmee is alles veranderd. (8)

Gelukkig heeft God het daarbij niet gelaten. Hij doet er alles om die wereldbrand te blussen en mensen uit het vuur te redden. Daar heeft Hij zelfs zijn eigen Zoon voor gegeven! En die is daarmee aan het werk gegaan. En overal in Israël is het te zien. Door Jezus. En nu ook door de leerlingen van Jezus: Jezus geneest het leven. De brand wordt geblust.

En dat is niet alleen in dit verhaal. Je ziet het later gewoon doorgaan. Als Jezus naar de hemel is. Dan gaan de apostelen eropuit. Ze verkondigen het evangelie. Ze roepen de mensen op om tot geloof te komen. Om achter Jezus aan te gaan. En hun woorden worden vanuit de

hemel onderstreept met geweldige tekenen. De dingen die hier genoemd worden: zieken die genezen worden, boze geesten die verjaagd worden, giftige slangen die onschadelijk zijn. (9)

Want (en daar gaat het om!) de wereld is op weg naar de jongste dag. We zijn op weg naar het einde! Het koninkrijk van God komt steeds dichterbij. Mensen moeten opgeroepen worden om tot geloof te komen. Voordat het te laat is. Het evangelie moet gehoord worden! En: het moet ook te zien zijn!

En daar komen wij in beeld. Net als vroeger de leerlingen van Jezus. Want het is wel opvallend: zij worden vóór Jezus uit gestuurd; zij moeten hem bij de mensen aankondigen. Want dat is Gods manier van werken: hij schakelt mensen in. De redding van de wereld, dat is wel het *initiatief* van God, maar hij doet het werk niet in zijn eentje. De leerlingen van Jezus moeten eropuit. Op dit moment, in Lucas 10. En later, in het boek Handelingen. Want God wil *mensen* gebruiken. Hij wil *ons* gebruiken – om het evangelie verder te brengen in de wereld om ons heen en naar de mensen om ons heen. In 1 Kor. 3 zegt Paulus over zichzelf en zijn collega's: wij zijn medewerkers van God, in dienst van hem (1 Kor. 3,9). (10)

Het evangelie wordt in de wereld verkondigd door *mensen*. Niet door een stem van God rechtstreeks vanuit de hemel. Meestal niet, tenminste. En ook niet door een leger van engelen. Door *mensen*! Want zo heeft God het vanaf het begin bedoeld: dat wij zijn beeld zouden vertonen (Gen. 1,26.27). Via mensen wil hij hier, in de wereld aanwezig zijn. Wij hebben de taak om in de wereld de naam van God te laten horen en de naam van God groot te maken. Wij worden vóór Jezus uit gestuurd. Om hem bij de mensen aan te kondigen: om te zeggen dat hij eraan komt!

Op allerlei manieren kun je dat concreet invullen: zending, evangelisatie, omzien naar de mensen om je heen om die manier de liefde van God uit te delen. En natuurlijk de taak die ouderlingen en diakenen hebben in dat geheel: om de boodschap van God te laten horen: op het goede moment en met de goede woorden – zodat Jezus bij de mensen gebracht wordt en

de mensen bij Jezus gebracht worden. Want daar gaat het om: dat er in vernielde levens weer iets opgebouwd wordt. Zodat het leven van mensen verlost wordt uit de greep van ziekte, van ruzie, van verslaving, van hebzucht en van andere dingen die het leven omlaag trekken.

Als je daarover na gaat denken: we hebben van God een geweldige taak gekregen in de wereld: om mee te werken aan de komst van het hemelse koninkrijk. (11) En ook om nu al te laten zien hoe het evangelie het leven van mensen geneest. Als een signaal. Een signaal van die nieuwe wereld die eraan komt. De wereld die God beloofd heeft: een wereld waar alle ellende en verdriet en afbraak verleden tijd zal zijn. Als ik Opb. 21 lees, vind ik dat één van de meest geweldige beloften in de bijbel, als God zegt: “Ik zal alle tranen uit hun ogen wissen, want ik maak alle dingen nieuw.” (Opb. 21,4.5). En als je van God een taak gekregen hebt, dan mag je daar nu al iets van laten zien.

(Zingen: Ps. 98,2)

Even terug naar het voorbeeld van zonet. (12) Het blussen van de brand kan niet het enige doel zijn. Dat is duidelijk. Het redden van mensen is uiteindelijk belangrijker. Een brandweerman die alleen maar denkt aan het bestrijden van het vuur en die ondertussen de mensen in het brandende huis vergeet – zo’n brandweerman is verkeerd bezig.

Misschien is dat ook wel, wat Jezus proefde bij zijn leerlingen. Dat ze zó enthousiast waren over het genezen van zieken en over het verjagen van boze geesten, dat ze helemaal *daarin* opgingen en dat ze alleen maar *daar* aandacht voor hadden. Dat zou heel goed kunnen, want als je goed gaat kijken, wat ze nou eigenlijk zeggen, dan mis je iets. Je mist gewoon iets. Ga maar na.

Jezus heeft hen eropuit gestuurd om zijn komst aan te kondigen: “Het koninkrijk van God is dicht bij u gekomen.” De leerlingen moeten het evangelie verkondigen: de mensen oproepen tot geloof; om te klaar te zijn voor Jezus, als hij komt. En de tekenen, genezing en

andere signalen, moesten dat onderstrepen. Nou, wat verwacht je dan, als de leerlingen terugkomen bij Jezus? Dat ze iets zullen zeggen over het geloof van de mensen! (13)

Dat mag je verwachten: dat de leerlingen heel enthousiast gaan vertellen hoe een heleboel mensen naar hen geluisterd hebben; en dat een heleboel mensen nu vol spanning zitten te wachten tot Jezus eraan zal komen – omdat ze in hem geloven. Of misschien het tegenovergestelde: dat ze teleurgesteld bij Jezus terugkomen. Omdat de meeste mensen *niet* in Jezus willen geloven. Want dat kan natuurlijk ook. Dat de mensen niet luisteren. Dat heeft Jezus ook heel eerlijk tegen zijn leerlingen gezegd; vanaf vers 10. Want dat spanningsveld is er altijd, als het evangelie verkondigd wordt; wat wordt het: geloven of niet geloven? (14)

Dat spanningsveld zit ook elke zondag hier in de kerk: wat doe je met het woord van God, als dat naar je toe komt? Dat stuk spanning zit ook in elk gesprek over God, over het geloof, over de kerk. En dus ook in je werk als ouderling of diaken. Wat gaat er gebeuren? Met jezelf en met anderen? Sta je open voor de woorden van God en word je daardoor in beweging gezet? Of sluit je jezelf ervoor af? En merk je dat anderen zich daarvoor afsluiten? Luisteren naar het evangelie betekent altijd *kiezen*: vóór Jezus of tegen hem.

Kijk, en als de leerlingen bij Jezus terugkomen, dan mag je verwachten dat ze *daar* dus iets over zeggen: hoe is de boodschap bij de mensen ontvangen? En dat is opvallend: daar zeggen ze niks over. Geen woord. Wel heel enthousiast over de tekenen en wonderen, maar niks over de dingen, waar het uiteindelijk om gaat.

Dan ga je de reactie van Jezus begrijpen. Het is niet zijn bedoeling om een domper te zetten op de blijdschap van zijn leerlingen. Ze mogen best blij zijn. Maar ze moeten ook leren om de dingen in de goede volgorde te zien. En dat is niet alleen voor hen belangrijk; dat is het nog steeds. Want ik denk dat mensen elke keer weer diezelfde fout maken: dat mensen zich blind staren op allerlei indrukwekkende dingen, die aan de buitenkant te zien zijn. Maar dat ze ondertussen vergeten waar het nou eigenlijk om gaat.

Dat is het ook het probleem dat je elke keer tegenkomt bij allerlei gebedsgenezers en andere wonderdoeners. Ik zal niet zeggen dat het allemaal verkeerd is of dat het allemaal bij de duivel vandaan komt. Ik ben ervan overtuigd dat de HEER nog steeds grote wonderen kan doen. Ook in onze tijd. En dat hij daar ook mensen bij inschakelt. Het probleem is alleen, dat de aandacht vaak uitgaat naar die *wonderen!* Dezelfde fout die de leerlingen van Jezus maakten.

Lees de bijbel maar na. Als Jezus wonderen doet, dan is dat om elke keer weer door te stoten naar dat andere: kom tot geloof! En ook later, in het boek Handelingen, als de apostelen allerlei wonderen doen. Dan is dat om de mensen het *evangelie* onder de aandacht te brengen.

Daarover gaat het in de kerk. Daarover gaat het dus ook in je taak als ambtsdrager. Je moet de mensen bij Jezus neerzetten. Dat is je taak. **(15)** En dat kun je op allerlei manieren doen en vanuit allerlei invalshoeken. En dat hangt helemaal van de situatie af. Soms moet je de mensen bij Jezus neerzetten om ze daarmee te bemoedigen. Een andere keer moet je iemand bij Jezus neerzetten om op die manier te waarschuwen. Maar altijd weer: neerzetten bij Jezus. Zodat mensen merken dat ze niet om hem heen kunnen.

Ik begon met de vraag wat je van ouderlingen en diakenen mag verwachten. Nou, dat mag je verwachten: dat ze u en jou en mij recht voor Jezus neerzetten. Want dat is de taak ze meekrijgen als ze bevestigd worden.

Het gaat er dus niet om dat ze proberen om het ons zoveel mogelijk naar de zin te maken. Of dat ze bezig zijn met de dingen die *wij* belangrijk vinden. Want het gaat om onze toekomst! Het gaat om dingen die letterlijk het verschil kunnen maken tussen leven en dood!

En even de andere kant op: dat geldt ook als je zelf ouderling of diaken bent. Of dominee. Jezus laat zijn leerlingen kritisch naar zichzelf kijken. En dat moet je dus als ambtsdrager in 2010 ook doen. Kritisch naar jezelf kijken. Ben ik bezig in de stijl van Jezus?

Ben ik erop uit om mensen op het goede spoor te zetten? Of ben ik bezig met heel andere dingen, die eigenlijk alleen maar bijzaken zijn?

Medewerker zijn in Gods koninkrijk, dat is mooi; maar je moet nog een stap verder. Zeker weten! Dan denk ik aan wat Paulus zegt; in 1 Kor. 9: ik wil op de goede weg blijven en daar doe ik alles voor, want ik heb anderen het evangelie verkondigd, maar daarbij wil ik niet het risico lopen om zelf afgewezen te worden (1 Kor. 9,27). Daar moet je naar toe! **(16)**

Daarmee is denk ik duidelijk, waar het om gaat. Jezus zegt tegen zijn leerlingen: het gaat erom dat je naam in de hemel bekend is. Wat God wil, dat gaat dieper dan het genezen van een ziekte of het bijleggen van een ruzie of het bestrijden van honger en armoede. Hij wil dat wij verder kijken dan de horizon van deze wereld en dat we niet blijven steken in ons eigen kleine kringetje. Hij wil ons meenemen op weg naar zijn koninkrijk. En dat is dus de boodschap, elke keer weer: zorg ervoor dat je gericht bent op de toekomst; je toekomst met God. En zet je ervoor in om ook anderen daarin mee te nemen. Amen.

(Zingen: Ps. 98,4)